

Godišnji sastanak sa šaranskim ribnjačarima na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Dne 20. III 1974. održan je na Zavodu za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta u Zagrebu redoviti godišnji sastanak s predstavnicima šaranskih ribnjačarstava. Ovom sastanku, koji ima dugogodišnju tradiciju, prisustvovalo je preko 50 ribnjačarstva iz SR Hrvatske, SR Bosne i Hercegovine, SR Slovenije i AP Vojvodine te predstavnici Uprave za veterinarstvo SR Hrvatske, Instituta za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, biroa Poslovnog udruženja privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva Jugoslavije, te proizvođača hrane za ribe »5. Maj« iz Bjelovara.

Prisutne je u ime Veterinarskog fakulteta pozdravio dekan, prof. dr Berislav Maran, koji je među ostalim istaknuo obostranu korisnost suradnje Zavoda s ribnjačarskim radnim organizacijama i izrazio želju Fakulteta da se ta suradnja nastavi, poboljša i proširi. Doc. dr N. Fijan izvijestio je prisutne o personalnim promjenama na Zavodu nakon odlaska predstojnika Zavoda akademika prof. dr Ive Tomašeca u mirovinu, te odlaska asistenta mr Zvonimira Švera sa Zavoda.

Na dnevnom redu je prvo bio izvještaj o novijim podacima u literaturi s područja zaraznih bolesti toplovodnih riba. Podatke o kompleksu tzv. zarazne vodene bolesti šarana (proljetnoj viremiji šarana i eritrodermatitisu šarana), crvenoj zarazi štuke, zaraznoj upali plivaćeg mjehura, zaraznoj nekrozi škruga šarana i branhiomikozi (gnjiloći škruga) iznio je doc. dr N. Fijan. Zatim su ing. Zdenka Čuhmil i mr Đ. Sulimanović izvijestili o sprečavanju i liječenju parazitarne invazije pri uzgoju somovskog mlađa, na osnovu iskustava pri radu na ribnjačarstvu u Zdenčini. Tretiranjem matica kupkama protiv ektoparazita prije stavljanja na mriješćenje u mrestilišta i tretiranjem dobivenog mlađa profilaktičkim kupkama uspjele je postići zadovoljavajuće preživljavanje mlađa. Mr Sulimanović i ing. M. Turk opisali su slučaj tripanoplazmoze u mlađa amura. Ova bolest uzrokovana parazitom krvi utvrđena je po prvi puta u našoj zemlji. Ustanovljena je u proljeće, a izazvala je teške promjene u oboljelog mlađa i znatne komadne gubitke u ribnjaku. Doc. dr N. Fijan i mr Z. Petrinec izvijestili su o mogućnostima liječenja bolesti šarana i drugih toplovodnih riba putem dodavanja lijekova u hranu. Peletirana hrana s antibiotikom oksitetraciklinom ili kloramfenikolom proizvodi se i koristi već niz godina za terapiju eritrodermatitisa šarana. Da bi se moglo prići liječenju botriocelaloze, kokcidioze, zarazne upale plivaćeg mjehura i gnjiloće škruga potrebno je koristiti daljnje lijekove, ugrađene u pelete koje su stabilne u vodi. Primjena tih peleta nužna je da bi se smanjili gubici i poboljšali rezultati proizvodnje. Na kraju prvog dijela sastanka prof. dr M. Delak i doc. dr N. Fijan izvijestili su o opasnostima i štetama koje ribnjačarskoj proizvodnji mogu nanijeti pesticidi. O toj problematiki se

malo zande. Tek posljednjih godina u svijetu se tome počelo posvećivati više pažnje. Neki pesticidi koji se vrlo polagano razgrađuju mogu u ribnjake dospjeti vodom ili hranom i zatim se gomilati u ribi. Da bi se otklonile eventualne opasnosti koje iz toga mogu proizići za ribu a i za potrošače, potrebno je poduzeti mjere da se smanji ulaganje pesticida u ribnjake vodom i hranom. U svim zemljama, pa i u našoj, donose se u svrhu zdravstvene zaštite ljudi propisi o najvišim dozvoljenim koncentracijama nekih pesticida u živim namirnicama, uključujući i ribe. Stoga je potrebno utvrditi stanje s obzirom na pesticide u ribi proizvedenoj u našim ribnjacima, da bi normativi u propisima bili realni.

Nakon odmora podnesen je izvještaj o radu na projektu »Suzbijanje tzv. akutnog oblika zarazne vodene bolesti šarana (proljetne viremije ili PVŠ) pomoću imunoprofilakse« u 1973. godini. Pokusi su pokazali da je intraperitonealnom vakcinacijom stvoren imunitet, koji traje najmanje 8 mjeseci, pa vakcinacija krajem ljeta može zaštititi šarane od PVŠ idućeg proljeća. Na osnovu rezultata dobivenih u 1972. i 1973. godini na 4 ribnjačarstva preporučeno je da se intraperitonealna vakcinacija primjeni tamo, gdje se vrši nasadivanje dvogodišnjih šarana u ribnjake krajem ljeta. Nastavak pokusa s peroralnom vakcinacijom dao je dobre rezultate: kontrolom imuniteta 2,5 i 5 mjeseci nakon vakcinacije ustanovljeno je da se većom dozom vakcine postiže dobar imunitet u 50 — 100% šarana. Prvi rezultati pokušaja vakcinacije putem držanja šarana kroz 1 sat u vodi, u kojoj se nalazi vakcina, dali su ohrabrujuće rezultate, pa će rad na tom području biti nastavljen. Predloženo je da se rad na toj temi nastavi i završi u 1974. godini, što je prihvaćeno.

N. Fijan

